

مدیر کل

جلالی الدین الجنبی مؤید الامام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیه (جبل المتین)

(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نایب مدیر میرزا سید حسن کاظمی
دبیر اداره آقا شیخ یحیی کاظمی

غیر از روزهای جمعه همه روز
طبع و توزیع میشود

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراک سالانه

طهران ۳۰ فران
سایر بلاد داخله ۳۵ فران
روسیه و قفقاز ۱۰ مانات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک
(قیمت یک نسخه)
در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطری
دو فران است

روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

با امضا قبول و در انتشارش اداره آزاد است

پنج شنبه ۱۰ شعبان المعظم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۲ مهر ماه جلالی ۸۲۹ و ۱۹ سپتمبر ۱۹۰۷ میلادی

روای صادق

در شب سیم این ماه بعد از مطالعه مقالات
چریده مقدسه هفتگی که تازه رسیده بود ساعتی تمام
بانهایت سردگی و عقل ضعیف در میدان هلاکت در
حال فلاکت و بیچارگی ملت ویردشانی امروزه مملکت
سرگردان بودم

در این خیالات بیرونی بر خوردم علت را بی
پولی دیدم و هراعتشاشی را در بی ثروتی مملکت فهمیدم
خلاصه انجام مرام و پیش رفت مقاصد دولت و ملت
را جز با داشتن بانک ملی ندانستم ولی بنا به سابقه معرفتی
که بهمت اهالی وطن خود داشتیم در کمال ناامیدی
نجات از این احوال را محال پنداشتیم و در این حال
یاس و حیران و اندوه دردهای بیدردمان خواب مرا
رود در عالم رؤیا دیدم در هر نقطه شهر و از هر
کس شنیده میشود که از طرفی و کلاء محترم عموم شاه
زادگان بزرگ و منتسبین سلطنت و وزراء و رؤسای
ادارات و متمولین از تجار محترم رسماً بمجلس عالی
دعوت شده اند و امروز در خصوص تاسیس بانک ملی
اقدامات خواهد شد فوراً برای افتاده بزرگت بلیط
ورود تحصیل نموده با کمال عجله بمجلس مقدس شتافتیم
وارد شدیم عموم محترمین که در فوق عرض شد با حضور
جمع کثیری از نظار مشاهده نمودم بعد از چند دقیقه
جناب احتشام السلطنه رئیس مجلس شروع بنطق مفصل
بلیبی فرمودند از اینقرار

من بنده از ساعتی که بزیارت پارلمان ایران
منتخب و خود را باین افتخار میبایم دیدم بنا بر مراتب

ملت دوستی و خدمات وطن خواهانه که تا حال از قوم
بفضل آمده و حسن ظنی که آقایان و کلاء محترم و عموم ملت
ایرانیه نسبت بمن اظهار فرموده اند عقلاً و وجداناً
بر خود لازم میدانم که آنچه را مقدم و صلاح منحصر بدواست
بمجلس مقدس اظهار نمایم تا اگر صلاح بدانند مراعات
الا هم فالاهم کرده کار از روی شالوده صحیح بشود
و زام بیهوده نه بینمائیم
امروز شیرازه کار ما ملت ایرانیه و این دولت شش
هزار ساله بطوری گسسته شده است که گویا ابداً محتاج
بشرح نباشد
رسوخ و فشار اجانب بقسمی بر ما وارد است که
گویا در مدت قلیلی رشته قومیت ما گسیخته شود
کشتی حیات ما بیچارگان را هر شخص عاقلی در
گرداب چهار موجه و در غرق غرق می بیند
شرح هلاکت و فلاکت این ملک و ملت در حضور
شما آقایان محترم توضیح واضحات است زیرا همه
میدانید و سهل می انکارید
خارجی در میان ما نیست همه ابناء این خاک مقدسیم
تاری و رسمیت را کنار میکذارم و بصدای بلند میگویم
امروز نمایندگان دولت و ملت و یا بیارت ساده مایه امید
این ملت ضعیف بی سر و سامان ما حضار این
مجلس هستیم
بس است آنچه بسر ما آمده غفلت تا کمی مخالفت
تا چند

ذات الله من ملوکاته مکرر امر و تاکید در
استحکام و بیدار شدن این اساس مقدس فرموده صراحتاً میگویم امروز
را من آخرین روز و آخرین ساعت منالجه دردهای

بدرمان می‌دانم متبذ و مشروطه طلب بکنار رفت مدح
عمرو و قدح زید تمام شد موقع امتحان و ظهور وطن
خواهی و هرات السانی این ساعت را فرار میدهم امروز
اگر در میان ارد این انجمن عقد اتحاد حقیقی بسته
هد امید فلاح و نجاتی در کار مملکت میرود والا باید
چهار تکبیر را خواند و از جا برخواست اولین وسیده
برای نیل بدین مقصود مقدس و نجات از این گرداب
مذلت (که هنوز اصافا مرحله از انرا نه پیموده ایم)
داعتن پول است چنانکه آخر الدواء هم همین است و
همین بدون آن اقدام بهر امری بیحاصل و فرسأ هم
پشود نقش بر آب است فراهم کردن این پول جز به
تشکیل بانک ملی در صورت مشروطه خواهان مضرو مشکل
بل متمتع الحصول است گویا هنوز زنهائی که آلات
زیفت خود را در این بازار و طن پرستی هدیه داده اند
وجود داشته باشند قسمتی از مردم منتظر اقدام و تشویق
از طبقه عالی هستند و جهمی بر آتد که تاسیس بانک
ملی جز با امنیت ملکی محال خواهد بود و البته پس
از قدری تفکر خواهند دانست که حصول امنیت هم جز
داعتن پول عذیم الامکان است علیهذا من که رئیس
پارلمان باندازه مقدور وجه مینوی برای شروع به تشکیل
این اساس که بمنزله بخار کار خانه مملکت است سهم
میکندارم و از عموم آقایان محترم تمنا میکنم که در انجام
این مقصود مقدس اقدام فوری فرمایند تاراه علاج این
مریض محتضر آسان شود »

از این بیانات تاثر غریبی بر عموم مجلسیان دست داده
مدتی بر حال زار وطن و پریشانی مملکت گریستند

صدیقی از شاهزادگان محترم که بنا بر معروفی از
حیث تمول و ثروت هم بر سایرین تقدم دارند با کمال
تأثر فرمودند خدا جزا دهد مفسدین را که تا این پایه
در اشتباه امر و اختلال کار اقدام کرده اند امروز
حقیقت حال به خوبی بر من معلوم شد زهی بی انصافی که
انچه را که بهر نوائی از وطن بدست آوردم صدیک انرا
امروز برای علاج بینوائیش بیدان نیاورم و با مبلی
هنگفت در این امر مقدس سهم کردیدند

و بعد عموم شاهزادگان معظم و وزراء مفخم و تجار
محترم خصوصاً چند تنی از ایشان که در مجلس مقدس
هم عضویت دارند در حال گریه و نهایت عجز و اهتقاق
یکی بردیگری تقدم جسته هر یک مبلی بهراخور حال
در این کار شرکت نمودند

سپس یکی از وکلاء محترم اظهار فرمودند که باید
از طرف مجلس مقدس از عموم آقایان واعظین و ناطقین
و رؤسای انجمنها اقدام در اطلاع و تشویق عموم ملت در

مساجد و مجامع اکیداً خواسته شود
یکی دیگر از وکلاء عظام اظهار داشتند که باجازه
جناب رئیس از عموم آقایان حاضرین که باعترق ملیت اقدام
در شروع این امر مشروع مقدس فرموده اند استدعا
میکنم که انچه در این شرکت منظور داشته اند خارج از
قبض و حواله باعد و تا روز مبینی در قاطی که معلوم
خواهد شد وجوه قد ارسال فرمایند

تا اینجا رسید که من از شدت عصب ایستادن نتوانستم
و بیرون دویدم که دوستان را ملاقات نموده شرح مقال را
گویم و به تکبختی و اقبال بشارتشان دهم و جدگنان امتداد
خیابان می پیمودم و در منتهای خرمی خیال می نمودم
که به به چگونه کوکب اقبال دیدم و روز سعادت رسید
امروز میتوان گفت استعداده ملت مظلوم بدرگاه اجابت
نشست و مملکت شش هزار ساله از بحر ان عظیم و بندهلاکت
درگذشت در این خیالات بودم که یکنفر اجزاء نظمیه را دیدم
پیش آمده فوراً دست مرا گرفت که بیابرویم کفتم مطلبی
واقع نشده بان چه میگویی گفت تورا چه کار به مطالبی
که دخالت در امور مملکت است گفتم چه میگویی از من
خلایف ناشی نشده گفت پس این خیالات چیست که بخود راه داده ای
گفتم مطلبی نشده من بحال خود در خیالی بودم و هنوز کلمه از انرا
بزیان نیاوردم جواب داد در تردد من قول و خیال یکی
است گفتم بر فرض هم چنین باعد آیا هنوز در مملکت
مشروطه افکار و اقوال از ادنیست گفت سخن بیهوده چه میگویی
در مملکتی اقوال و افکار آزاد است که قانون در آن
مملکت باشد و قانون وقتی اثر دارد که به موقع اجرا
گذارد شود و در هیچ مملکتی قانون مجری نمی شود
مگر بقوت پول و در مملکت بی پول نظم و قانون چه
معنی دارد اینها خیالی است خام (تا پول و قانون در
مملکت نیست من در اینجا و قبایل السلطنه در ماکو و عثمانیه پاد
ارومیه هر چه بخواهیم میکنیم آسوده باش که از عهد جواب کنفرانس
لااه هم بخوبی بر می آئیم) این بگفت و مرا برآه انداخت
در این حال از شدت اضطراب از خواب بیدار شدم
تردیک صبح بود و شنیدم که خروس میخواند

(بانک ملی است مقدم بهمه سودائی)

(بجز این رای ره پیمده مویمائی)

(کر پریشانی ملت همه از بی پولی است)

(آه اگر از پس امروز بود فردائی)

(خادم وطن محمد علی کلوب)

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

سه هنبه ۸ شعبان

چند فصلی از قانون اساسی هرات و تصیح هد

تلگرافی از سیه دار قرائت شد که بر فرض من مقصر ملت و حجج اسلام آخر این همه قتل و غارت در تنکابن و خراب نمودن املاک و خدانه من برای چه هر چه تا حائل بمجلس مقدس عرض کردم قبول نشد حال استدعا میکنم که بجهت تحقیق و رسیدگی بمرایض بنده یکنفر مامور از طرف مجلس مقدس و یکنفر از طرف حجج اسلام با یکنفر مامور از طرف دولت و چند سوار بروند و رسیدگی نمایند گفته شد که جواب این مسئله سیه دار در پربروز داده شد که اول یک حاکمی غیر از کسان سیه دار برای تنکابن معین بشود بعد یکنفر از طرف مجلس و یکنفر هم از طرف وزارت داخله برای تحقیق بروند و تظلمات و شکایاتی که از طرفین هست به ریوانخانه عدلیه رجوع عود اظهار شد که پسر عبدالقلی خان حال که تقصیرش ماوم نیست مرخص نمایند و هم رحیم خان مستدعی است که مرا استنطاق کنند اگر مقصرم مجازاتم بدهند و گرنه مرخص نمایند قرار شد در حضور وکلای آذربایجان مذاکره شده این مطلب باستقرضای خواطر انجام پذیرد

اظهار شد که سالارمفخم متعهد میشود و ضمانت میدهد که اسرار استرداد نماید در این صورت باید مهلتش داد تا این مطلب را انجام دهد جناب رئیس اظهار داشتند که وزیر داخله رفته نوشته است و خواسته است که عصری کمسیون از وکلا باشند که اقدامات در باب خوی واریومی آنچه شده و پیشود و در باب امنیت کلیه ولایات با هیئت کابینه مذاکرات بعمل آید بعضی گفتند که کمسیون لازم نیست اگر چه حق ایشان بود که تقاضای کمسیون بکنند ولی چون مطلب طور است که باید همه ملت از این اضطراب آسوده باشند و همه کس بدانند که چه کردند و میکنند باید مجلس علنی باشد و تمام وکلا حضور داشته باشند آقای آسید عبدالله هم بیاناتی مفصل و مهیج فرمودند که دیگر پیش از این مطلب را در پرده مستور کردن را اقدام بامری نمودن بهائیه و تملل گذراندن صحیح نیست ملت باید حفظ استقلال خاک وطن خود را نماید قرار شد سه ساعت بیروپ مانده مجلس منعقد شود ولی بدون حضور تماشاچیها

(رفع اعتباه)

چون در نمره ۱۱۶ و قایع نگار ما اخبار مجلس را اندک اعتباه می نمود و در خصوص فوت مرحوم مشیرالدوله تعریفی واقع شده بود لذا جناب مؤمن الملک شرحی در اینخصوص بمجلس معروض و مجلس نیز سواد آنرا با شرحی علیحده با داره مرقوم فرموده اند که عینا برای رفع اعتباه درج میشود

(سواد کلیه مجلس مقدس)

مدیر محترم جریده فریده حبل المتین را زحمت میدهد مشروحه جناب جلالتماب مؤمن الملک زید اقباله در باب شرحی که در نمره (۱۱۶) بجناب معزی الیه نسبت داده و درج کرده بودند بمجلس شورای ملی فرستاده اند که سواد آنرا اینک لفا باذاره ارسال داشت چون این نسبت ها بمشار الیه بر خلاف واقع و از روی اشتباه بوده است بدیهی است قدغن خواهند نمود که عین مشروحه یا مضمون آنرا در روز نامه حبل المتین درج نمایند که رفع این اشتباه از خوانندگان روز نامه بعمل آید

(سواد لایحه جناب مؤمن الملک)

ششم شهر شعبان المعظم ۱۳۲۵

خدمت ذی شرافت جناب مستطاب اجل اکرم آقای احتشام السلطنه رئیس مجلس مقدس شورای ملی دام اجلاله العالی شرحی دیروز در روزنامه یومیه حبل المتین نمره ۱۱۶ در محل راجع بمذاکرات مجلس مقدس درج و تلفونی باین بنده نسبت داده بودند که بهیچوجه صحت ندارد شرح مزبور از این قرار است (در باب فوت مشیرالدوله اظهار شد که خوبست از طرف مجلس تحقیقی بشود که بچه مرض وفات یافته تلفونی از مجلس در این باب بمؤمن الملک شده جواب بعد از اظهار تشکر و امتنان زیاد اینکه دیروز عصری بعد از آمدن از دربار قولنج کردند بعد از قولنج سکنه نمودند دکتر فرنگی آوردیم که تحقیق نماید عملامه نشان را امانت در امانت مزاده صالح گذاشتیم هرگاه مجلس مقدس لازم میدانند تحقیق بعمل بیاید)

اولا بنده بهیچوجه عرض نکردم که مرحوم مزبور مشیرالدوله طاب ثراه روز جمعه بعد از مراجعت از دربار قولنج و فوت کرد زیرا که المرحوم روز جمعه بدربار نرفت ثانیاً دربار آمدن و کلاء محترم برای معاینه در روزنامه طوری نوشته شده است مثل اینکه معاینه را بنده خواسته باشم صورت واقع از این قرار است که عرض میشود از طرف مجلس مقدس بعد از تعزیت گفته شده بود که ششفر از وکلاء محترم برای معاینه خواهند آمد شما نفس را تا ورود مشارالیهم حرکت ندهید بنده در جواب تعزیت تشکر کرده عرض کردم که وکلاء محترم از طرف مجلس اگر مامور معاینه هستند چه عیب دارد تشریف بیاورند که مسئله در بار رفتن در میان بود که خواستن طیب برای معاینه از حضرت مستطاب عالی مستدعی هستم که در این موقع این مسئله را تکذیب و در روز نامه مجلس و روز نامه حبل المتین بطور واقع تصحیح فرمایند موجب بسی تشکر و امتنان خواهد شد

(خلاصه مذاکرات انجمن بلدی مرکزی)

یوم سه شنبه هشتم شهر شعبان المعظم ۱۳۲۵

چون یوم شنبه گذشته مذاکره در خصوص عوارض و مالیات بلدی که بموجب ماده ۹۳ نظامنامه بلدیة مقرر گردیده که اداره بلدیة دریافت و بتصویت انجمن بلدیة مطابق دستور العمل ملاحظه بمصارف برساند بمیان آمده و از وکلای محترم در باب چهار صد تومان ماهانه در عهده ها که اداره نظمیة میگرفت و مالیات میدان ها که نایب هادیخان دریافت میکرد رای گرفته شد که بلدیة ضبط نماید و لقب الممالک لرطری انجمن محترم مانور بضبط آنهاست حسب التکلیف خواست اقدامات نماید رئیس نظمیة ونایب هادیخان ملاحظه نمودند که این اقدام مورث این است که این گنج جودان وارث پدر مهربان از دست ایشان خواهد رفت در مقام ممانعت بر آمده بقیسی که گفتن و نوشتنش و ختم دارد اهدار شرف انجمن بلدی را نموده وکلای محترم انجمن نیز از وزیر داخله مجازات نایب هادیخان و استرداد مبلغ ماخوذه از شهر پس از تشکیل انجمن بلدی و مداخله نکردن اداره نظمیة باخذ ماهانه در شگه هارا خواستگار و جناب صولت نظام مامون رئیس انجمن را با کثرت آراء از جهت ابلاغ مقاصد وکلای محترم جناب وزیر داخله منتخب نموده جناب ایشان هم حسب المقرر ابلاغ نموده امروز پس از انعقاد انجمن اظهار داشتند که جناب وزیر داخله بعد از اطلاع بر مراتب مسطور و توهین وارده بر انجمن محترم کمال همراهی را نمودند دستخط مکررند که من مطیع نبودم البته باید مقاصد بلدیة بر آورده و نایب هادیخان مجازات شوه در این مقام وکلا تماماً بلسان واحد گفتند که تعدیات این شخص از حد گذشته ما باین قدر اکتفا نمیکنیم و تا نایب هادی خان قانوناً مجازات نشود و احقاق حقوق بلدیة نشود در سماً انجمن را منعقد نموده در مطالب و امورات عمومی رسیدگی نخواهیم کرد همگی بیکبار بر خوانده و مجلس ختم کردید

(از طرف انجمن معمار خانه مورخه پنجم شهر شعبان) صدقات چندین ساله عموم ملت خواهان کشته شدن جمعی از فدائیان، تحسین ملت در سقارت، تحسین هزاران خسارت، تشریف بردن حج اسلام بحضرت مقصومه ۳ و از مال و جان گذشتن تمامی شاید نبود مگر برای استقرار مشروطیت و مشروطیت لازم نیست مگر بینه اجرایی قوانین و احکام و حفظ حقوق ملتومین باوجود اینکه تخلفات امروز چه اتفاق افتاده که حکم مجلس مقدس مولفون الاجراء بنامند و محل اعتنا نباشد و هیچکس در صلاح اجرایش بر قیادت چیه منی دارم مجلسی که بخون بیچارگان تاسین یافته احکامش بمساعده و ملاحظه بکنند من جمله بیجماعت

معمار خانه می بود هزار تومان از مرحوم امین حضرت طلب دارند مدتی در وزارت عدلیه عارضی بودند احقاق حقوق شد بعد از پاس چاره جز این ندانستند. همگی مجتماً بدرس خانه آنمر حوم متحصن شوند و حقوق خود را منقره دارند و همین کار را کردند تا اینکه جناب آقای صنیع الدوله رئیس سابق مجلس متمم شده که بدقت بمحاضرات ایشان رسیدگی فرمایند در صورت صحت احقاق حق نمایند حضرات نیز اطاعت فرمایند رئیس را واجب دانسته متفرق گردیدند آقای رئیس بر حسب و عده اقدام فرموده چند مجلس تشکیل داده باتفاق جمعی از وکلاء عظام و جناب وزیر مالیه و قوام دفتر مستوفی اداره بنائی تحقیقات لازمه فرمودند معلوم و محقق داشتند آنمر حوم وجه را از دولت در یافت نموده مرفوم فرمودند بمساعده رئیس و مجلس مقدس رسیده و سایرین هم سر کردند که طلب ممالها بر ذمه ورثه آنمر حوم است که ادا نماید و حکمی هم از طرف مجلس مقدس مهده وزارت عدلیه صادر شد که مطابق رسیدگی جناب رئیس مجری دارند تا آنروز موقوف الاجراء مانده مستبدین همه روزه اختلال نموده مسامحه و تامل مینمایند و در تخریب اساس مشروطیت و احکامش ابدأ کوتاهی ندانند اکنون بر همه ملت واجب و لازم است بهیچ قول متقاعد نشده اجرای احکام مجلس را مستغفراً خواستگار شوند و حفظ حقوق نوعی را رعایت فرمایند

(اعلان)

(علم عکاسی جدید)

کتابی است مفصل که با کمال دقت با قرائت خیلی سهل تمام مطالب جدید و نو ظهور عکاسی را شرح میدهد تالیف کار نیک خان دالگیجیان دیبا ساز روی تلکرافخانه مبارکه قیمت جلدی پچهار دینار است اگر از ولایات هم خواسته شود با اجرت پست باید ارسال شود

(اعلان)

دکتر اسحاقیان حکیم مخصوص دندانسازی اعلی حضرت همایونی در خیابان اعلاء الدوله روی بروی خانه امیر نظام کارخانه دندانسازی خیلی ممتاز و مکمل باز نموده و قبول می نماید همه مجور نامحوظیهای دندان را اصلاح نماید بطرز نیک انحرکاتی و همه روزه صبح از ساعت هشت الی دوازده و بعد از ظهر از ساعت دو الی شش فرنگی در محل مرسوم برای رجوع کنندگان حاضر است

(محسن الحسینی الکاشانی)